

Ja i Ty – czyli MY
Program
opiekuńczo – wychowawczo – dydaktyczny
dla dzieci oddziału integracyjnego
ŻABKI

OPRACOWANIE:
mgr Renata Leśniak
pedagog rewalidacji
terapeuta pedagogiczny
oligofrenopedagog

SPIS TREŚCI

- 1. Wstęp**
- 2. Cele programu**
- 3. Warunki realizacji**
- 4. Metody, formy i środki**
- 5. Zakładane efekty i osiągnięcia dzieci**
- 6. Treści kształcenia**
- 7. Rozkład materiału**
- 8. Ewaluacja**

***„Nie aspirujcie, aby mieć dziecko,
które będzie się Wam podobało.
Miejcie szacunek do tego, które macie”
(Bruno Bettelheim)***

1. Wstęp

W naszym przedszkolu po raz pierwszy zostanie zorganizowany oddział integracyjny. Istotą integracji jest tworzenie takiego środowiska przedszkolnego, w którym mogłyby się bawić i uczyć dzieci o różnym poziomie rozwoju oraz różnym stopniu sprawności psychofizycznej.

Celem stworzenia oddziału integracyjnego jest włączenie dzieci sprawnych inaczej, dzieci z deficytami rozwojowymi w życie grupy rówieśniczej na zasadzie równości praw i obowiązków oraz zapewnienia im optymalnych warunków do harmonijnego rozwoju we wszystkich sferach: poznawczej, fizycznej, emocjonalnej i społecznej. Tak rozumiana integracja przynosi korzyści zarówno dzieciom zdrowym, jak i tym o specjalnych potrzebach.

Uczestnictwo w życiu grupy rówieśniczej stymuluje rozwój dzieci niepełnosprawnych, a w szczególności uświadamia dziecku jego możliwości, trudności i ograniczenia, chroni dzieci sprawne inaczej przed izolacją, daje im szansę poznawania siebie, doceniania ich mocnych stron, wykształca motywację i umiejętność pracy nad trudnościami, daje szansę przeżycia całej gamy uczuć związanych z życiem i działaniem w grupie oraz umożliwia rozwój samodzielności życiowej oraz szeroko rozumianej stymulacji poznawczej, fizycznej, emocjonalnej i społecznej.

Dzieci zdrowe dostarczają prawidłowych wzorów ruchowych, zachowania, mowy, a więc odgrywają ogromną rolę wspomagającą w stymulowaniu rozwoju swoich niepełnosprawnych kolegów. Poza tym mają okazję, aby w naturalny i nieprzymuszony sposób nauczyć się właściwego stosunku do niepełnosprawnych rówieśników. Kontakty z nimi uczą tolerancji dla trudności innych ludzi, szacunku dla chorych i słabości, pomagają pokonać egoizm, rozbudzają świadomość, że wszyscy ludzie mają równe prawa choć mają różne możliwości. Celem przedszkola, w który istnieje oddział integracyjny jest stworzenie warunków wychowawczych i edukacyjnych, zapewniających wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju wszystkich dzieci zgodnie z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi.

Dzieci o szczególnych potrzebach edukacyjnych mogą być przyjęte do przedszkola po przedłożeniu „Orzeczenia o kształceniu specjalnym” wydanym przez odpowiednią poradnię psychologiczno – pedagogiczną, określającą rodzaj niepełnosprawności, poziom rozwoju psychofizycznego i stopień zdrowia dziecka. Dzieci o szczególnych potrzebach edukacyjnych to:

- 1) niesłyszące, słabosłyszące;
- 2) niewidome, słabowidzące;
- 3) z niepełnosprawnością ruchową;
- 4) z afazją
- 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym;
- 6) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera;
- 7) z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- 8) niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym.

Dzieci te wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Pragnąc zrealizować jeden z warunków stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, postanowiłam opracować program wychowawczo – edukacyjny, który jest dostosowany do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dzieci uczęszczających do oddziału, z wykorzystaniem odpowiednich form i metod pracy dydaktycznej i wychowawczej.

2. Cele programu

Celem nadrzędnym programu jest realizacja podstawy programowej wychowania przedszkolnego, która za cel wychowania przedszkolnego wpisuje wsparcie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to realizowane jest przez proces opieki, wychowania i nauczania – uczenia się, co umożliwia dziecku odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń na drodze prowadzącej do prawdy, dobra i piękna. W efekcie takiego wsparcia dziecko osiąga dojrzałość do podjęcia nauki na pierwszym etapie edukacji.

Ponieważ dzieci o szczególnych potrzebach edukacyjnych nie potrafią podolać wymaganiom programów nauczania powszechnie wykorzystywanych w przedszkolach, wymagają bowiem specjalnych warunków edukacji, pomocy specjalistów i wyodrębnionych metod nauczania powinny realizować program opracowany dla nich z odpowiednimi rozwiązaniami metodycznymi i organizacyjnymi.

W pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach podejmuje się działania edukacyjne i wychowawcze mające na celu:

- 1) Stymulowanie rozwoju i pobudzanie aktywności dziecka;
- 2) Wyrównanie deficytów rozwojowych w zaburzonych sferach;
- 3) Wspomaganie rozwoju dziecka w sferach społecznych, wychowawczych i edukacyjnych;
- 4) Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami;
- 5) Stabilizację emocji.

Nauczyciele i specjaliści pracujący z dziećmi realizują następujące zadania:

- 1) Nawiązywanie indywidualnego kontaktu z każdym dzieckiem, w stopniu zaspokajającym potrzebę bezpieczeństwa oraz usuwającym blokady poznawcze spowodowane sytuacją stresową;
- 2) Budowanie pozytywnego obrazu własnego „ja” oraz poczucia własnej wartości;
- 3) Stwarzanie sytuacji umożliwiających czynne uczestnictwo dziecka w różnych sytuacjach edukacyjnych i społecznych;
- 4) Tworzenie warunków wszechstronnej aktywności, umożliwiających przeżywanie pozytywnych efektów własnej działalności;
- 5) Wspieranie samodzielnych działań dziecka w różnych formach aktywności;
- 6) Tworzenie sytuacji zmierzających do integracji z grupą, umożliwianie dziecku odnoszenia sukcesów i aprobaty społecznej;
- 7) Uczenie postępowania zgodnego z obowiązującymi normami i zasadami kultury;
- 8) Rozwijanie poczucia odpowiedzialności;
- 9) Organizowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu rzeczywistości społecznej i przyrodniczej;
- 10) Stymulowanie rozwoju mowy;
- 11) Organizowanie zabaw i ćwiczeń kształcących procesy poznawcze, rozwijających procesy myślenia;
- 12) Rozwijanie motoryki małej i dużej.

3. Warunki realizacji programu

Podstawowy układ, w którym jest udzielana pomoc dziecku w przedszkolu, to relacja dziecko – nauczyciel. Ważne jest, aby dziecko dostawało od nauczyciela takie wsparcie, które pozwoli mu na odkrywanie własnego potencjału oraz pokonywanie trudności i ograniczeń. Temu służą działania wspierające podejmowane przez nauczyciela. O wszystkich działaniach w ramach udzielanej pomocy rodzice są informowani i włączani w nie. Proces ten odbywa się we współpracy ze specjalistami pracującymi z dzieckiem.

Program „Ja i Ty – czyli MY” realizowany będzie w oddziale integracyjnym, do którego uczęszczają dzieci z różnymi dysfunkcjami jak również dzieci zdrowe. Ze względu na obecność w grupie dzieci od lat 3 do 6, program jest skonstruowany tak, aby nauczyciel miał odpowiednio przygotowaną część metodyczną zarówno dla dzieci młodszych jak i starszych. Praca będzie dzielona na część wspólną dla wszystkich dzieci, następnie dzieci młodsze będą mogły rozpocząć zabawę swobodną, a dzieci starsze w toku pracy indywidualnej dokończą tematykę zajęć. Wszystkie

dzieci objęte również zostaną obserwacją, a dzieci 6 – letnie diagnozą gotowości szkolnej.

Plany pracy będą pisane i modyfikowane na bieżąco, wraz z postępami dzieci, ich możliwościami i predyspozycjami. W toku dnia, będą również organizowane zajęcia terapeutyczne, w których będą mogły brać udział wszystkie dzieci (integracja sensoryczna, muzykoterapia, artereterapia).

Oprócz nauczycieli pracujących w grupie, dzieci wspomagać również będą pomoce nauczyciela, których zwiększona ilość da możliwość lepszej opieki nad dziećmi.

4. Metody, formy i środki dydaktyczne

Metody stosowane w pracy z dziećmi o szczególnych potrzebach edukacyjnych, są podobne do metod pracy z dziećmi zdrowymi. W większości przypadków są to te same metody, poszerzone o aspekty pracy z dzieckiem SPE.

Podczas pracy z programem „Ja i Ty – czyli MY” i z dziećmi oddziału integracyjnego, nauczycielki będą opierały się i wykorzystywały w swojej pracy następujące metody pracy:

Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz – posiada ona zarówno aspekt profilaktyczno – terapeutyczny, jak też diagnostyczny. Pozwala na drodze obserwacji zachowania dziecka, analizy trudności z wykonywaniem ćwiczeń oraz popełnionych błędów wnioskować o ich przyczynach, tzn. rodzaju i głębokości zaburzeń. Metoda ta stymuluje rozwój psychomotoryczny dziecka i może być stosowana dla dzieci o prawidłowym, jak też zaburzonym rozwoju. Elementem uatrakcyjniającym zajęcia są odpowiednio dobrane do ćwiczeń piosenki dziecięce.

Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne – jest prosta, naturalna i możliwa do zastosowania w każdych warunkach bez konieczności używania przyrządów. Jej początków należy szukać w teorii i praktyce szkoły Rudolfa Labana. Metoda ta nawiązuje do „języka ciała”, czyli ćwiczenia stanowią formę naszego komunikowania się z innymi. Są to raczej doświadczenia ruchowe, cielesne i emocjonalne niż normalne ćwiczenia. Każde dziecko może uczestniczyć w zajęciach w takim zakresie, jaki jest dla niego wykonalny i możliwy. Nie ma słabych, gorszych czy smutnych. Wszyscy są aktywni, radośni i wszyscy są zwycięzcami. Każdy zostaje pochwalony i zachęcony do dalszych wysiłków. Bawić się mogą wszyscy: dzieci, młodzież i dorośli. Elementy tej metody będą w dużej mierze ćwiczone podczas zajęć otwartych dla rodziców. Metoda Ruchu Rozwijającego wspiera i stymuluje rozwój dziecka, zarówno zdrowego, jak i z zaburzeniami psychofizycznymi, mikrouszkodzeniami centralnego układu nerwowego, a także z

zaburzeniami emocjonalnymi. Celem tej metody jest doświadczenie: ruchu, kontaktu emocjonalnego, kontaktu fizycznego, kontaktu społecznego i poznanie własnego ciała.

Metoda Aktywnego Słuchania Muzyki Bati Strauss – celem tej metody jest poznawanie przez dzieci utworów muzyki klasycznej poprzez tzw. „aktywne słuchanie”. Polega ono na wykonywaniu przez dzieci prostych układów rytmiczno – tanecznych proponowanych przez nauczyciela. Bardzo często wykorzystuje się tu jeszcze formę opowiadania, do którego dopasowuje się odpowiedni ruch.

Gimnastyka twórcza (ekspresyjna) Rudolfa Labana – łączy w sobie elementy wychowania zdrowotnego, estetycznego, umuzykalnienia i przygotowania do nauki pisanie. Laban za najważniejsze potrzeby uznawał: potrzebę ruchu, odprężenia, ekspresji i potrzebę tworzenia. Odkrył, że wszystkie te potrzeby człowiek może zaspokoić w tańcu. Tańcząc i dzięki ruchowi wyraża swoje uczucia (ekspresja), odzyskuje poczucie swobody (odprężenie), tworzy własne kompozycje ruchowe (kreacja). W metodzie Rudolfa Labana odchodzi się od ruchu odwzorowanego, wykonywanego na komendę, na rzecz ruchu podejmowanego zgodnie z własną inwencją, fantazją i doświadczeniem.

Metoda Pedagogiki Zabawy – pobudza do aktywności, przeżyć, interakcji w grupie posługując się różnymi środkami – słowo, gest, ruch, taniec, malowanie, dotyk, dźwięk. Dzieci przeżywając różne sytuacje nabywają własne doświadczenia a dodatkowo poznają lepiej siebie. Metoda ta aktywizuje dzieci, wyzwala emocje, wyobraźnię, integruje grupę poprzez zabawę, która jest najbliższa dziecku. To w zabawie dzieci odnajdują radość, poczucie więzi, to ona wyzwala w nich aktywność, twórczość, pozwala wyrazić siebie, ułatwia uczenie się. Aktywizujące zabawy mają tę szczególną zaletę, że zawsze pozostają zachętą, wzmocnieniem motywacji, pobudzeniem zainteresowania a nie stają się nakazem.

Elementy Dziecięcej matematyki Edyty Gruszczyk – Kolczyńskiej i Ewy Zielińskiej – program zakłada wtopienie edukacji matematycznej w działania wspomagające rozwój umysłowy dzieci. Treści kształcenia realizowane będą w ramach 14 bloków tematycznych obejmujących zakresy dziecięcego rozumowania i edukacji matematycznej. Są to: orientacja przestrzenna; rytmy i rytmiczna organizacja czasu; przyczyna i skutek, przewidywanie następstw; kształtowanie umiejętności liczenia obiektów; dodawanie i odejmowanie, rozdawanie i rozdzielanie po kilka; klasyfikacja; pomaganie dzieciom w uświadomieniu sobie stałej liczby elementów w zbiorze, równoliczność; ustawianie po kolei, numerowanie, przybliżanie dzieciom aspektu porządkowego liczby; długość – kształtowanie umiejętności mierzenia i pomaganie dzieciom w uświadomieniu sobie stałości długości; intuicje

geometryczne; kształtowanie odporności emocjonalnej i zdolności do wysiłku intelektualnego; pomaganie dzieciom w uświadomieniu sobie stałej ilości płynów; waga i ważenie; układanie i rozwiązywanie zadań z treścią, zapisywanie czynności matematycznych w sposób dostępny dla pięcio i sześciolatków.

Odimienna Metoda Nauki Czytania Ireny Majchrzak – metoda ta jest programem edukacyjnym mającym na celu wczesne kształcenia umiejętności czytania z pełnym zrozumieniem tekstu od samego początku. Odimienna nauka, ponieważ naukę zaczynamy od imienia dziecka, które zamierzamy wprowadzić w świat pisma. Podstawowymi założeniami tej metody to: wprowadzenie dziecka w świat słów powinno odbywać się na zasadzie zabaw i gier; celem nauki czytania jest zrozumienie sensu i znaczenia poszczególnych słów, a nie pozbawionych znaczenia oddzielnym liter, dlatego dziecko poznaje przede wszystkim wyrazy, a następnie litery, z których są zbudowane.

Gimnastyka umysłu Paula Dennisona – ćwiczenia opracowane przez Dennisona poprawiają koncentrację uwagi, koordynację wzrokowo – ruchową, oddychanie, pobudzają procesy myślowe, podnoszą ogólną sprawność ruchową, synchronizującą współpracę obu półkul mózgowych, odprężają, relaksują, pomagają w łagodzeniu stresów.

Elementy metody Marii Montessori – pedagogika Marii Montessori daje dziecku szansę wszechstronnego rozwoju fizycznego i duchowego oraz kulturowego i społecznego, wspiera jego spontaniczną i twórczą aktywność. Pomaga w rozwijaniu indywidualnych cech osobowości, w formowaniu prawidłowego charakteru, zdobywaniu wiedzy, umiejętności szkolnych i współdziałania. Według Marii Montessori istotą wychowania jest doprowadzenie dziecka do samodzielności, niezależności od dorosłych, odpowiedzialności za siebie i świat. „Dziecko nie musi robić co chce, ale musi chcieć tego co robi”. Tak rozumiane wychowanie ma charakter pośredni. Osoby dorosłe mają za zadanie tak organizować otoczenia, by wesprzeć indywidualny rozwój dziecka. W otoczeniu mają znajdować się impulsy pobudzające do działania, dające szansę samodzielnego, skoncentrowanego działania, zgodnego z wrażliwymi fazami i aktualnymi potrzebami dziecka.

Elementy metody SI – zajęcia metodą Integracji Sensorycznej w większości mają charakter aktywności ruchowej, która nakierowana jest na stymulację zmysłów. Są dostosowane do poziomu rozwoju dzieci i mają postać naukowej zabawy. Dziecko będzie zachęcane i kierowane do wykonywania aktywności, które będą wyzwalać i prowokować odpowiednie, skuteczne reakcje na bodziec sensoryczny.

Relaksacja i muzykoterapia – stanowią integralny element codziennych oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych. Ćwiczenia relaksacyjne i muzykoterapia pomagają wyciszyć negatywne emocje, a

tym samym powodują odprężenie fizyczne, obniżają lęk, agresję pozwalając przywrócić dziecku wewnętrzną równowagę. Metody te przyczyniają się również do lepszego zrozumienia przez dzieci własnych stanów emocjonalnych i radzenia sobie w różnych sytuacjach.

Bajkoterapia – bajki relaksacyjne służą odprężeniu, uspokojeniu, wyciszeniu. Efekt uspokojenia uzyskujemy najczęściej dzięki wizualizacji słuchowej, wzrokowej i czuciowej. Wizualizacja rozwija wyobraźnię dziecka i wywołuje określone stany emocjonalne. Dla wzmocnienia relaksacji w tle, podczas czytania, może towarzyszyć nam spokojna muzyka. Bajki terapeutyczne pokazują, jak rodzić sobie z najczęściej pojawiającymi się u dzieci emocjami: nieśmiałość, strach, zazdrość, nieumiejętność współpracy, złość, radość, smutek. Mają na celu uspokojenie emocji, obniżenie lęku, otwarcie dziecka na zmiany, akceptację własnych emocji, objaśnienie reguł otaczającego świata.

Przedstawione metody, które zostaną zastosowane w pracy z dziećmi, różnią się od siebie, ale posiadają także wiele elementów wspólnych. Wszelkie metody nauczania – uczenia się będą wspierane przez odpowiednio dobrane formy pracy i środki dydaktyczne inicjujące aktywność dzieci. Zaznacza się również, że zastosowanie wymienionych metod będzie zależne od umiejętności, które dzieci już posiadają, jak również od ich aktywności i zainteresowania zaproponowanymi przez nauczyciela zajęciami.

Formy pracy

- 1) Indywidualna – jednolita i zróżnicowana;
- 2) Zespołowa – jednolita i zróżnicowana;
- 3) Grupowa – jednolita i zróżnicowana.

Środki dydaktyczne

Dla potrzeb niniejszego programu środki dydaktyczne inicjujące aktywność dzieci to:

- 1) środki audiowizualne;
- 2) plansze;
- 3) ilustracje i reprodukcje;
- 4) instrumenty;
- 5) przedmioty i rekwizyty;
- 6) eksponaty;
- 7) naturalne okazy;
- 8) przybory gimnastyczne;
- 9) narzędzia do technik plastycznych;
- 10) płytoteka;
- 11) albumy, encyklopedie, czasopisma muzyczne i plastyczne;
- 12) filmy i programy komputerowe.

5. Zakładane efekty i osiągnięcia dzieci

Zakładane efekty w obszarze rozwoju fizycznego

- 1) W ramach aktywności społecznej, dziecko:
 - ❖ przejawia samodzielność w czynnościach samoobsługowych i organizowaniu swobodnej działalności – stosownie do swoich możliwości rozwojowych;
 - ❖ określa odrębność innych względem siebie (cechy fizyczne);
- 2) W ramach aktywności językowej, dziecko:
 - ❖ Jest zainteresowane pisanie;
 - ❖ Dysponuje sprawnościami niezbędnymi do nauki pisanie;
- 3) W ramach aktywności artystycznej, dziecko:
 - ❖ uczestniczy w zabawach muzyczno – ruchowych;
 - ❖ chętnie podejmuje działalność plastyczno – konstrukcyjną, w której przejawia swoje upodobania;
 - ❖ podejmuje działania niestandardowe dla osiągnięcia zamierzonych celów w działalności plastyczno – konstrukcyjnej;
 - ❖ chętnie uczestniczy w zabawach konstrukcyjno – technicznych;
- 4) W ramach aktywności ruchowej i zdrowotnej, dziecko:
 - ❖ chętnie uczestniczy w zabawach, grach i zajęciach ruchowych;
 - ❖ zna nazwy części ciała, wskazuje je;
 - ❖ wymienia różnice w wyglądzie człowieka, zmieniającym się wraz z wiekiem;
 - ❖ rozumie potrzebę ruchu dla prawidłowego funkcjonowania organizmu;
 - ❖ przestrzega zasad obowiązujących w zabawach i grach ruchowych;
 - ❖ jest sprawne ruchowo;
 - ❖ przejawia twórczą inicjatywę w zabawach ruchowych;
 - ❖ rozumie zasady sportowej rywalizacji;
 - ❖ sygnalizuje potrzebę odpoczynku, kiedy jest zmęczone;
 - ❖ zna zasady dbałości o zdrowie, przestrzega ich;
 - ❖ rozumie potrzebę dbałości o bezpieczne, sprzyjające zdrowiu otoczenie;
 - ❖ zna zasady bezpieczeństwa, przestrzega ich;
 - ❖ wie, co może zagrażać zdrowiu i życiu człowieka;
 - ❖ określa swoje samopoczucie;
 - ❖ jest wrażliwe na problemy osób niepełnosprawnych fizycznie, chorych i cierpiących;
 - ❖ wymienia i określa elementy zdrowego trybu życia.

Zakładane efekty w obszarze rozwoju emocjonalnego

- 1) W ramach aktywności społecznej, dziecko:
 - ❖ nazywa swoje emocje;
 - ❖ umiejętnie pokonuje trudności, radzi sobie z porażkami i ze stresem;

- ❖ dostrzega korzyści emocjonalne płynące z kontaktu ze środowiskiem przyrodniczym.

Zakładane efekty w obszarze rozwoju społecznego

- 1) W ramach aktywności społecznej, dziecko:
 - ❖ podaje swoje dane osobowe;
 - ❖ swobodnie wypowiada się na temat swojej rodziny;
 - ❖ zna zakres swoich obowiązków w domu rodzinnym;
 - ❖ wykazuje inicjatywę w działaniu;
 - ❖ uzasadnia swoje postępowanie;
 - ❖ określa wartości na zasadzie przeciwieństw np. dobro – zło, piękno – brzydota, próbuje uzasadnić swoje odczucia;
 - ❖ zna zasady ustalone w przedszkolu, stara się przestrzegać;
 - ❖ swobodnie porozumiewa się z dorosłymi osobami i rówieśnikami;
 - ❖ jest zdolne do kompromisów;
 - ❖ akceptuje potrzeby dzieci o zróżnicowanych potrzebach fizycznych i intelektualnych;
 - ❖ chętnie podejmuje działania zbiorowe, czuje się współodpowiedzialne za uzyskany wynik;
 - ❖ pełni swoją rolę, jako dziecko, w życiu społecznym.

Zakładane efekty w obszarze rozwoju poznawczego

- 1) W ramach aktywności społecznej, dziecko:
 - ❖ wykazuje zainteresowanie wiedzą o miejscu zamieszkania, Polsce, Unii Europejskiej, świecie, wszechświecie;
 - ❖ ma poczucie bycia członkiem wspólnoty narodowej i etnicznej;
 - ❖ dąży do organizowania i przekształcania rzeczywistości społeczno – kulturowej według własnych pomysłów;
 - ❖ wykazuje się postawą pracy i motywacji do działania;
- 2) W ramach aktywności językowej, dziecko:
 - ❖ przejawia wrażliwość słuchową;
 - ❖ uważnie słucha rozmówcy;
 - ❖ prawidłowo artykułuje głoski;
 - ❖ swobodnie posługuje się mową dla wyrażania swoich myśli, potrzeb, stanów emocjonalnych w codziennych sytuacjach;
 - ❖ formułuje zdania poprawne pod względem gramatycznym;
 - ❖ w toku komunikowania się z innymi stosuje pozawerbalne środki wyrazu;
 - ❖ mówiąc, przejawia postawę twórczą (swoista intonacja, wykonanie, interpretacja);
 - ❖ chętnie korzysta z książek dla dzieci;
 - ❖ zna nazwiska wybranych autorów i tytuły wybranych pozycji klasycznej literatury dziecięcej;

- ❖ recytuje z pamięci wiersze lub ich fragmenty;
- ❖ przejawia wrażliwość wzrokową;
- ❖ ma rozwinięty słuch fonematyczny;
- ❖ rozumie znaczenie znaków i symboli graficznych;
- ❖ potrafi czytać globalnie wyrazy;
- ❖ rozumie istotę pisaną i czytania jako ośnika informacji (międzyludzkiej komunikacji językowej);

- ❖ aktywnie uczestniczy w zabawach i zajęciach z elementami posługiwania się językiem obcym nowożytnym;

- ❖ aktywnie uczestniczy w zabawach i zajęciach z elementami posługiwania się językiem mniejszości narodowej, etnicznej lub językiem regionalnym;

3) W ramach aktywności artystycznej, dziecko:

- ❖ chętnie słucha muzyki, śpiewa znane mu piosenki;
- ❖ wyraża swoje potrzeby, emocje, uzdolnienia podczas śpiewu, tańca, gry na instrumentach;

- ❖ jest wrażliwe na piękno otaczającej je rzeczywistości;
- ❖ rozumie znaczenie literatury w życiu człowieka;
- ❖ wyraża własne refleksje na temat obejrzanych przedstawień teatralnych, podczas których identyfikuje się z bohaterami granych przez aktorów;

- ❖ wyraża własne refleksje na temat obejrzanych przedstawień teatralnych, podczas których identyfikuje się z bohaterami granymi przez aktorów;

- ❖ przejawia zachowania niekonwencjonalne w czasie wykonywania o charakterze otwartym, wymagającymi postawy twórczej;

- ❖ zna podstawowe zasady korzystania z wybranych urządzeń technicznych;

- ❖ rozumie znaczenie techniki dla rozwoju człowieka;
- ❖ posługuje się podstawowymi terminami z dziedziny sztuki;
- ❖ wypowiada się na temat własnych upodobań artystycznych;
- ❖ dba o rozwój własnych zainteresowań z wybranej dziedziny sztuki;

4) W ramach aktywności poznawczej, dziecko:

- ❖ samodzielnie inicjuje zabawy zgodnie z własnymi pomysłami;
- ❖ twórczo podchodzi do problemów pojawiających się w zabawach;
- ❖ chętnie mówi o swoich zainteresowaniach;
- ❖ poznaje upodobania innych osób;
- ❖ korzysta w zabawach z pomysłów innych dzieci;
- ❖ postrzega urządzenia techniczne (komputer, tablet) jako jedno z dostępnych źródeł wiedzy;
- ❖ zna zasady odpowiedzialnego korzystania z urządzeń cyfrowych oraz zagrożenia, jakie może nieść nieprzestrzeganie tych zasad;

- ❖ rozumie znaczenie poszczególnych zmysłów w poznawaniu otaczającej je rzeczywistości;
- ❖ zna numery służb ratowniczych;
- ❖ zna proste rymowanki, wiersze i piosenki z repertuaru dziecięcego, potrafi odtworzyć je z pamięci;
- ❖ jest skoncentrowane podczas zorganizowanych działań edukacyjnych;
- ❖ dokonuje analizy, syntezy, porównania i klasyfikacji spostrzeganych przedmiotów;
- ❖ poszukuje odpowiedzi na nurtujące je pytania, problemy;
- ❖ z łatwością rozwiązuje proste zagadki logiczne;
- ❖ dostrzega zależność pomiędzy skutkiem a przyczyną;
- ❖ posługuje się cechami jakościowymi obiektów;
- ❖ wymienia części ciała;
- ❖ posługuje się określeniami dotyczącymi położenia przedmiotów w przestrzeni;
- ❖ rozróżnia strony – lewą, prawą, wyznacza kierunki;
- ❖ rozumie podstawowe określenia czasu;
- ❖ prawidłowo posługuje się liczebnikami;
- ❖ rozpoznaje i nazywa cyfry, tworzy z nich liczby od 0 do 10;
- ❖ stosuje różne sposoby mierzenia;
- ❖ rozpoznaje i nazywa figury geometryczne;
- ❖ wykorzystuje w zabawach wybrane figury geometryczne;
- ❖ dokonuje porównań miary i masy przedmiotów oraz objętości cieczy;
- ❖ dostrzega zmiany dokonujące się w przyrodzie, określa je słownie;
- ❖ rozpoznaje i poprawnie nazywa często spotykane rośliny i zwierzęta;
- ❖ rozpoznaje zwierzęta niedostępne bezpośredniej obserwacji;
- ❖ nazywa podstawowe zjawiska z zakresu przyrody ożywionej i nieożywionej;
- ❖ wymienia główne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, rozumie konieczność jego ochrony.

6. Treści kształcenia

Numery obszarów i kompetencji według podstawy programowej	Sfery rozwoju dziecka	Ogólne zakresy tematyczne	Szczegółowe zakresy tematyczne
I (4,5,8,9) IV (7,8)	Sfera fizyczna	Rozwój fizyczny	Nasze ciało Higiena ciała i otoczenia W zdrowiu i chorobie Racjonalne odżywianie
		Aktywność ruchowa	Specjalność ruchowa
		Bezpieczeństwo	Dbłość o bezpieczeństwo Świadomość niebezpieczeństwa
I (6,7,9) II (10) IV (1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11,12,13,14,15, 16,17,18,19,21, 22,23)	Sfera poznawcza	Procesy poznawcze	Spostrzeganie wzrokowe Spostrzeganie słuchowe Percepcja za pomocą dotyku, smaku, węchu Kontakty ze znakami i z symbolami Myślenie przyczynowo – skutkowe Myślenie twórcze Myślenie logiczne Pamięć Uwaga
		Aktywność językowa	Zabawy z dźwiękami Ćwiczenia oddechowe Ćwiczenia narządów artykulacyjnych Ćwiczenia artykulacyjne Słownictwo Wypowiedzi ustne Poprawność gramatyczna wypowiedzi Poprawność składniowa wypowiedzi Wzajemna komunikacja

		Początkowa nauka czytania i pisania	Percepcja wzrokowa Słuch fonematyczny Przygotowanie do czytania Próby czytania Przygotowanie do pisania Pierwsze doświadczenia z pisanie Kąciaki książki Zainteresowania czytelnicze
		Początkowa nauka języka obcego	Rytm dnia w przedszkolu Nasze zdrowie Emocje i świat wartości Otoczenie Kontakt z książką Przyroda Elementy matematyki Muzyka Kolorowy świat
		Elementy matematyki	Orientacja przestrzenna Organizacja czasu i przestrzeni Liczenia Dodawanie i odejmowanie Pojęcie stałości liczby, równoliczność Klasyfikowanie Mierzenie długości, szerokości, wysokości Mierzenie objętości płynów Ważenie Intuicje geometryczne
		Przyroda	Obserwacja przyrody Przyroda jesienią, zimą, wiosną i latem Uprawa roślin i hodowla zwierząt Podstawy ekologii

		W świecie techniki	Działalność badawcza Działalność konstrukcyjno – techniczna Środki transportu i ruch drogowy Urządzenia gospodarstwa domowego Rodzaje energii
I (1,2,3,4) II (1,2,3,4,5,6,7,8,9) III (1,2,3,4,5,6,7,8,9) IV (2,7,10,17,20,22,23)	Sfera społeczna	Ja	Informacje o sobie Czynności samoobsługowe Emocje, radzenie sobie z nimi Własne możliwości
		Rodzina	Wiedza o rodzinie Rodzinne święta Więzi rodzinne
		Koledzy, grupa przedszkolna	Dziecięce relacje Współdziałanie w grupie Komunikowanie się w grupie Dbałość o porządek i wystrój sali
		Miejscowość, region	Miejsce zamieszkania Praca dorosłych
		Polska i Polacy	Poczucie przynależności narodowej
		Wspólnota narodowa i etniczna	Kultura innych narodów Symbole wspólnot narodowych i wspólnot etnicznych
		Polska w Europie	Unia europejska
		Ziemia – planeta ludzi	Świat bliski i daleki
I (5) II (11) III (1,5,6,7) IV (1,7,8,11,19)	Sfera emocjonalna	Działalność plastyczna	Obcowanie ze sztuką Barwy wokół nas Zainteresowania plastyczne
		W świecie czasopism	Czasopisma dla dzieci
		W świecie sztuki – teatr	Teatr dziecięcy
		W świecie sztuki – film	Filmy i bajki dla dzieci

		W świecie sztuki – muzyka	Muzyka i śpiew Muzyka i ruch Instrumenty perkusyjne Twórcze działania muzyczne
		Świat techniki	Człowiek i technika
		Mali artyści	Przejawy ekspresji
		Świat wartości	Wewnętrzne potrzeby Wartości społeczno – moralne

7. Rozkład materiału

Konstruuując program własny „Ja i Ty – czyli MY” wspomagałam się treściami programowymi zawartymi w Przewodnikach metodycznych „Kolorowe karty” cz. AA+ i BB+, wykorzystałam dostępne w internecie scenariusze zajęć wydawnictwa Bliżej Przedszkola jak również wykorzystałam swoje autorskie scenariusze zajęć z realizowanych programów własnych „Przedszkolaki w świecie muzyki”, „W Krainie Muzyki”, „Jacek i Agatka w baśniowej krainie emocji”, których jestem autorką. Program jest również dostosowany do potrzeb dzieci z SPE oraz do priorytetów zawartych w Rocznych Planach Pracy Przedszkola Samorządowego nr 6, im Wandy Chotomskiej w Myślenicach.

Całoroczny materiał pracy został podzielony na poszczególne miesiące, dostosowany do cykliczności pór roku, a przede wszystkim dostosowany do umiejętności, możliwości i wiadomości, które dzieci już posiadają. Każdy miesiąc posiada temat przewodni, który będzie się przewijał w toku całomiesięcznej pracy z dziećmi, a tematy kompleksowe nawiązują do wymogów Podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

Przygotowane do realizacji treści są podzielone na treści dla dzieci młodszych, starszych oraz takie treści, które mogą być realizowane przez całą grupę. Czas realizacji poszczególnych treści jest uwarunkowany rozporządzeniem oraz możliwościami, umiejętnościami, zdolnościami oraz predyspozycjami i trudnościami rozwojowymi dzieci uczęszczających do oddziału integracyjnego. Dzieci starsze (5 latki) oraz dzieci odbywające przygotowanie do rozpoczęcia nauki szkolnej, będą miały dodatkowe zadania, ćwiczenia, które będą realizowane w toku zajęć indywidualnych i w małych grupach wiekowych. Dzieci wymagające dodatkowego wspomagania nauczyciela również będą objęte dodatkową opieką dydaktyczną w czasie zajęć indywidualnych i w małych grupach.

Całość programu „Ja i Ty – czyli My” jest tak opracowana i przygotowana, aby nauczyciel miał wiele możliwości zaproponowania i dostosowania treści do poszczególnych dzieci oraz aby mógł w toku realizacji dopasowywać jeszcze inne treści, które uzna za przydatne do pracy z dziećmi. Program jest dziełem otwartym na dodatkowe materiały i treści dla lepszego wpływu na rozwój psychofizyczny wychowanków.

Miesiąc	Temat kompleksowy	Treści do realizacji
WRZESIEŃ	W przedszkolu	Zamierzenia do zrealizowania: Poznamy się wzajemnie oraz poznamy nasze Panie Powspominamy wesołe wakacje Oglądniemy dokładnie naszą salę – zabawki, kąciki Zobaczymy co jest ciekawego w naszym przedszkolu Będziemy się świetnie bawić w naszym ogrodzie Poznajemy się - Zapoznanie z salą Żabek; rozmowa kierowana na temat zachowania w sali, podczas zabaw, w łazience, na jadalni; zapoznanie z szatnią; Wspomnienia z wakacji - Minęły wakacje – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wspominamy wakacje – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Ja i moi koledzy - Jestem przedszkolakiem – wybrane zabawy Dzień w przedszkolu – wybrane zabawy Nasze kąciki - W naszej sali – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Nasze przedszkole – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nasze zabawki – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Przedszkolne zakamarki - Nasza sala kolorowa – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W przedszkolu jak w bajce – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Plac zabaw - Zapraszamy na plac zabaw – wiersz; Zabawy w ogrodzie – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
		Zamierzenia do zrealizowania: Opowiemy o sobie – co lubimy, czym się bawimy, co lubimy jeść Będziemy się bawić z piosenką „Głowa, ramiona, kolana, pięty” Opowiemy o swoich zainteresowaniach, ulubionych zabawach Poznamy piosenkę o zmysłach – dowiemy się co to są „zmysły” Poznamy kilka naszych emocji – spróbujemy się z niektórymi

Oto ja	zmierzyć O sobie samym - Czego tu brakuje? – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Tu mam oko – a tu nos – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Moje ciało - Oto ja – mały przedszkolak – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; To ja – przedszkolak – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Czym się interesujemy - Choć się różnimy to się lubimy – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Przyjaciele z przedszkolnej paczki – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Zmysły - Wszystkimi zmysłami poznajemy świat – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Laboratorium zmysłów – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Sens osmyki – zabawy dla wszystkich dzieci; (można wykorzystać na zajęciach ścieżkę sensoryczną) Kolorowe emocje - Szklanka do połowy pełna – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Jak wygląda moja złość – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Uśmiechnięta bajka – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Zamierzenia do zrealizowania: Opowiemy sobie co się dzieje na ulicy Będziemy rozpoznawać pojazdy Poznamy znaki drogowe Będziemy się uczyć o numerach alarmowych Poznamy pracę ratowników Poznamy literkę „D” – dzieci starsze Mój dom, moja ulica – realizacja programu profilaktyczno – wychowawczego – scenariusz nr 6

Moja droga do przedszkola	Moja droga do przedszkola realizacja programu profilaktyczno – wychowawczego – scenariusz nr 7 Tajemnicze znaki - realizacja programu profilaktyczno – wychowawczego – scenariusz nr 8 Niebezpieczne zabawy na drodze - realizacja programu profilaktyczno – wychowawczego – scenariusz nr 9 Pierwsza pomoc - Znam ważne numery telefonów alarmowych – dla dzieci młodszych Jestem bezpieczny bo wiem kogo prosić o pomoc – dla starszych dzieci
Jesień w parku i w lesie	Zamierzenia do zrealizowania: Podczas spacerów spróbujemy poszukać oznak jesieni Będziemy liczyć grzyby Zrobimy pracę plastyczną z liści Poznamy drzewa i ich owoce Nauczymy się jak się ubierać jesienią Oznaki jesieni - Kolory jesieni – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jesienne kolory – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jesień wokół nas – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Liczymy grzyby - Poznaję grzyby – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kto chodzi po lesie, kosz grzybów przyniesie – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zbiory grzybów – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jesienny czas - Jesienny bal – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jesienne zmiany – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kolorowa jesień – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Drzewa i ich owoce - Jesienny spacer – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Dary drzew – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;

		Iglaste czy liściaste? – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Jesienna garderoba - Na pogodę i niepogodę – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Jesienna pogoda – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Kto jesienią spaceruje ten się dobrze czuje – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jesienne nastroje – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
PAŹDZIERNIK	Jesień w sadzie i w ogrodzie	Zamierzenia do zrealizowania: Zrobimy wspaniałą sałatkę owocową i spalaśzujemy ją z bitą śmietaną Będziemy przeliczać owoce i warzywa Dowiemy się co rośnie w ogródku pewnego dziadka Felka i kto się schował w jesiennym ogrodzie Poznamy metody przechowywania owoców i warzyw i co to są „domowe przetwory” Zobaczymy co przynosi z sadu i ogrodu jesienny koszyk W sadzie jesienią - Tańcząca gruszka i jabłuszko – wybrane zabawy dzieci starsze; Owocowe zbiory – robimy sałatkę owocową – zabawy dla wszystkich dzieci; Liczymy owoce - Zdrowe warzywa i owoce – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jarzyny hop do zupki – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W ogrodzie jesienią - W ogródku dziadka Felka – wybrane zabawy dla starszych dzieci; Kto się schował w ogródku – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Przetwory z warzyw i owoców - Po co robimy przetwory? – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Witaminy z sadu i ogrodu – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jesień kończy pracę w ogrodzie – wybrane zabawy dla

		wszystkich dzieci; Jesienny koszyk - Kosz pełen witamin – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Koszyk z warzywami – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Domowa apteka – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Zwierzęta jesienia	Zamierzenia do zrealizowania: Dowiemy się jakie zwierzęta zasypiają na zimę a jakie nie Poznamy pewną wiewiórkę, która robiła zimowe zapasy Zobaczmy dla czego jeź ma igły Poznamy ptaki, które odlatują do ciepłych Kraków i te które zostają u nas Nauczmy się jak pomagać zwierzętom Przygotowania do zimy - Zwierzęta jesienią – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Jesień i zwierzęta – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kto zasypia a kto nie – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W dziupli rudej wiewiórki - Wiewiórki robią zapasy – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zabawy wiewiórki – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kolczasty jeź - Kolczasty zwierz – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Kolczasty jeź – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Leśni przyjaciele – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Ptaki - Odloty ptaków – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Przytulne gniazdo – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Ptasie radio – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Głodny ptaszek – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jesienne zwierzęta - Jak przetrwać zimę – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Czekając na zimę – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; W leśnym przedszkolu – wybrane zabawy dla dzieci młodszych;

	Moja rodzina mój dom	Zamierzenia do zrealizowania: Będziemy oglądać rodzinne zdjęcia Zrobimy Drzewo Genealogiczne naszej „Żabkowej Rodzinki” Dowiemy się jakie domy projektuje architekt w różnych krajach Poznamy sposoby wspólnego spędzania czasu z rodzicami Moi najbliżsi – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Moja rodzina – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Drzewo genealogiczne – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Drzewo mojej rodziny – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nasi bliscy – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Domy i domki – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Każdy ma swój dom – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Rodzina to świetna drużyna – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Rodzinne sposoby na nudę – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Na rodzinnym portrecie – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Z rodzinnego albumu – wybrane zabawy dla dzieci starszych;
	Domowi ulubieńcy	Zamierzenia do zrealizowania: Będziemy opowiadać o naszych domowych zwierzakach Poznamy zwyczaje psów i jak bezpiecznie bawić się z psem Poznamy kocie obyczaje Będziemy zbierać karmę dla zwierząt w schronisku Poznamy pracę weterynarza Czworonożni przyjaciele – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Rodzina to świetna drużyna – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kasia chce pieska – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Pies bohater – wybrane zabawy dla dzieci młodszych;

		Pieskie życie – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kocie historie – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Koty lubią psoty – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Opiekunowie zwierząt – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Weterynarz – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Ślimak i kot – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Urodziny żółwika – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Czego możemy nauczyć się od zwierząt – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
LISTOPAD	A deszcz pada i pada	Zamierzenia do zrealizowania: Poznamy opowiadanie o „Sześciu parasolach” i ich właścicielkach; Będziemy liczyć kropelki; Nauczymy się wierszyka matematycznego; Dowiemy się czym się charakteryzuje listopadowa pogoda; Poznamy definicje „humorzystycznych chmur” i „złotej jesieni”; Utrwalimy wiadomości na temat jesiennego ubioru. Ciągłe pada; Sześć parasoli – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jedna srebrna kropla – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kolorowy parasol – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wierszyki matematyczne – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Matematyczny karnawał – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kropelki deszczu tańczą pod chmurami – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Listopadowa pogoda – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Humorzystyczne chmury; Jesienna pogoda – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jesień deszczowe dni zapowiada – wybrane zabawy dla dzieci starszych;

		Złota jesień – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Cicho, szaro i ponuro – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jesienne nastroje – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Lubię gdy pada deszcz; Na deszczowe dni – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Co powinienem wiedzieć o Polsce?	Zamierzenia do zrealizowania: Przypomnimy sobie polskie legendy; „Pospacerujemy” po Krakowie; Poznamy miasta zbudowane nad Wisłą; Dowiemy się o kilku ważnych Polkach i Polakach; Nauczymy się hymnu Polski. Gdańsk; Poznań – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Smok wawelski – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Polska nasza Ojczyzną – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Spacerkiem po Krakowie – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Spotkanie ze smokiem wawelskim – wybrane zabawy dla dzieci starszych; W nadwiślańskim mieście – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Płynie Wisła; Polskie rzeki – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Podróż po Polsce – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Polska i wielcy Polacy – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Polacy rodacy – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Dziękuję Polsko; Narodowe Święto Niepodległości – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
		Zamierzenia do zrealizowania: Będziemy ćwiczyć z projektem „Sprintem do maratonu”; Poznamy piramidę zdrowego odżywiania; Dowiemy się czy trzeba bać się dentysty?;

	Zdrowie naszym skarbem	Nauczmy się dbać o czystość; Poznamy swoje Prawa Dziecka. Sprintem do maratonu; Jesienna ścieżka zdrowia – zabawy gimnastyczne dla wszystkich dzieci; Jestem bezpieczny bo wiem co jem – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Zdrowe odżywianie – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Sam dbam o swoje zdrowie – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Dentysta – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Nie taki fartuch straszny – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zdrowe uśmiechy mamy bo o zęby dbamy – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Dbamy o higienę – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Starannie się myjemy – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Profilaktyka – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Mam swoje prawa – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Nasz prawa to ważna sprawa – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Wielka sprawa nasze prawa – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
		Zamierzenia do zrealizowania: Porozmawiamy o domowych sprzętach elektrycznych; Poznamy wierszyk o pewnym „Pstryczku Elektryczku”; Opowiemy o swoich domowych obowiązkach; Poszukamy witamin w kuchennych przysmakach; Poznajemy urządzenia; Z prądem nie ma żartów – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Skąd się bierze prąd – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Energia, prąd i urządzenia – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;

	Co ułatwia pracę w domu?	Dawniej i dziś – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Jak to dawniej było – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Niech się dzisiaj każdy dowie co wynaleźli nasi przodkowie – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Być dyżurnym ważna rzecz – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Dobry, odpowiedzialny, pomocny – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Codzienne obowiązki – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Na tropie witamin; Robimy przetwory – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kulinarne przysmaki – zabawy kuchenne; Który przedszkolak nie ma dziś ochoty zobaczyć co kryją roboty – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci
GRUDZIEŃ	Zabawki	Zamierzenia do zrealizowania: Będziemy rozwijać koncentrację uwagi i myślenie logiczne; Dowiemy się jakimi zabawkami bawiono się kiedyś; Utrwalimy wiedzę na temat szanowania rzeczy – cudzych i swoich; Będziemy się bawić z naszymi Misiami. Misie i niedźwiedzie – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Miś przyjaciel przedszkolaka – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Dzień pluszowego misia – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Uśmiechnięte zabawki – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Dobra zabawa to wspólna sprawa – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nasze zabawki – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W serwisie zabawek - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nuda nam nie grozi - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W świecie klocków - wybrane zabawy dla dzieci starszych;

		Tworzymy własne zabawki - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kalendarz adwentowy - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci
	Odwiedziny Mikołaja	Zamierzenia do zrealizowania: W toku zabaw poznamy literkę „L, l” – dzieci starsze; Poznamy historię Świętego Mikołaja; Nauczymy się piosenki dla Mikołaja; Poznamy tradycje Mikołajkowe; Będziemy bawić się matematyką – przeliczać zabawki, rozwijać orientację. Historia Mikołaja - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Święty Mikołaj - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Portret Mikołaja - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Dziękujemy za prezenty - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Mikołaj Święty zawsze uśmiechnięty - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Pomocnicy Mikołaja - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Każdy może zostać Mikołajem - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Gdybym był Mikołajem - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Prezenty dla Mikołaja - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Gdzie jesteś Mikołaju - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Prezent dla dzieciątka - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Rozdajemy prezenty jak Mikołaj święty - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Prezenty dla wszystkich - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
		Zamierzenia do zrealizowania: W toku zabaw poznamy literkę „Y, y” – dzieci starsze; Wymienimy oznaki zimy; Nauczymy się piosenki o zimie;

	Zima jest coraz bliżej	Poznamy cyfrę „0”; Będziemy się bawić na śniegu. Uroki Pani Zimy - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Idzie zima - wybrane zabawy dla dzieci starszych; My się zimy nie boimy i wesoło się bawimy - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Zima wcale nie jest zła - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Bałwankowy przyjaciel - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Śnieg z nieba prószy, zima dookoła a głodny ptaszek w karmniku woła - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Śniegu napadało bez liku - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Lecą płatki śniegu - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Ciepłe ubrania mamy - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nuda nam nie grozi - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Magia Świąt	Zamierzenia do zrealizowania: W toku zabaw poznamy literkę „R, r” – dzieci starsze; Nauczymy się kołęd i piosenki „Świąteczne życzenia”; Zaprojektujemy kartki świąteczne; Wraz z kolegami i koleżankami z przedszkola zjemy wspólną Wigilię. Już słyszeć dzwoneczki - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Coraz bliżej święta - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nadchodzą święta - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Ubieramy choinkę - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Choinka leśnych ludzi - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Choinka - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Świąteczne pierniczki - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Przy wigilijnym stole - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Wesołych świąt - wybrane zabawy dla dzieci młodszych;

		Kolęda - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Prezenty - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Grudniowy czas - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Zabawy dookoła choinki - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Wieczór wigilijny - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
STYCZEŃ	Tak mija nam czas	Zamierzenia do zrealizowania: Będziemy poznawać (dzieci młodsze) i utrzymywać (dzieci starsze) wiadomości o kalendarzu, porach roku, nazwach miesięcy i tygodni; Przyglądnijmy się pracy zegarmistrza; Poznamy literkę „s”, „S” – dzieci starsze; Nauczmy się piosenki „Nie chcę być dorosły” Królowa zima – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wehikuł czasu - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Stary rok mruży oczy zmęczone - wybrane zabawy dla dzieci starszych; To już Nowy Rok - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Zegarek czyli krótko o historii czasu - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; U zegarmistrza - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Czas na Kopciuszka - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Cztery pory roku - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Gdy pory roku się stykają - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kartka z kalendarza - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jak zatrzymać czas? - wybrane zabawy dla dzieci starszych;
		Zamierzenia do zrealizowania: W toku zabaw poznamy literkę „n”, „N” – dzieci starsze; Poznamy sposoby opieki nad ptakami w zimie; Przyglądnijmy się pracy leśniczego; Będziemy liczyć w zakresie do 7 (i więcej)

	Zwierzęta zimą	Przedszkolaki dokarmiajcie ptaki - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Pomagamy zwierzętom - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Ptasia stołówka - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Głodny ptaszek - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Tropimy zwierzęta - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Leśniczy - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zajaczek i pory roku - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Czekając na zimę - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zima w lesie - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Co słyhać w uśpionym lesie? - wybrane zabawy dla dzieci starszych;
	Kim są rodzice moich rodziców?	Zamierzenia do zrealizowania: W toku zabaw poznamy literkę „b”, „B” – dzieci starsze; Będziemy rozwijać umiejętność dodawania; Opowiemy o swoich dziadkach; Przygotujemy uroczystość dla Babci i Dziadka Dla babci i dziadka - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Babcie i dziadków bardzo kochamy - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Spacer z babcią i dziadkiem - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Z babcią i dziadkiem - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Babcia i dziadek zawsze pomogą - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Moi kochani dziadkowie - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Mam wyjątkowych dziadków - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Z rodzinnego albumu - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Podziękowania dla babci i dziadka - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Laurka dla babci i dziadka - wybrane zabawy dla dzieci

		młodszych; Dzień babci i dziadka - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Niespodzianka dla babci i dziadka - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Aktor, krawcowa.... Kim będę gdy dorosnę?	Zamierzenia do zrealizowania: Opowiemy o zawodach naszych rodziców; Przyjrzymy się zawodowi – aktora i krawcowej; Nauczymy się piosenki „Mogę wszystko”; Zastanowimy się kim chcemy być w przyszłości? Marzenia taty - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Zawody naszych mam - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kiedyś pracować będziemy - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Igła i nitka dobrana para - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jaś i Małgosia potrzebują ubrań - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Aktor - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Kim jest aktor - wybrane zabawy dla dzieci starszych; A może zostanie aktorem - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; A ja nie wiem kim będę - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
		Zamierzenia do zrealizowania: Nauczymy się piosenki „Książkowe czary”; Dowiemy się dlaczego nie należy rozmawiać z nieznajomymi?; Będziemy oglądać i czytać książeczki z biblioteczki; Przedstawimy kolegom nasze ulubione książki i bajki; Dowiemy się jak powstają książki i co to jest biblioteka. Kraina bajek - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Czy znasz tę bajkę - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Bajkowy bałagan - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;

	Baśnie. Bajki. Bajeczki	W krainie trzech świnek - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Na półce z bajkami - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Za siedmioma górami - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Zaczarowana kraina - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Podróż do bajkolandii - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Z wizytą w krainie bajek - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Nie oceniaj książki po okładce - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Biblioteka królestwo książek - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Gdzie kupujemy książki? - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Magiczna moc bajek - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jesteśmy czytelnikami - wybrane zabawy dla dzieci starszych;
LUTY	Bale w karnawale	Zamierzenia do zrealizowania: Będziemy się wspaniale bawić na Przedszkolnym Balu Karnawałowym Poznamy różne tańce Odkryjemy literkę „B, b” w toku zabaw Razem nam wesoło – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Kolorowy karnawał z zimą tańczy walca – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Robimy kotyliony – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Na balu w przedszkolu jest kolorowo – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Dzień wesołego balonika – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Słodki karnawał – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kolorów czar – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Tańce i pląsy – wybrane zabawy dla dzieci starszych;

		Bał zabawek – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Najlepsze przebranie – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Wspaniałe zabawy na śniegu	Zamierzenia do zrealizowania: Nauczmy się piosenki „Zimowe zabawy” Utrwalimy wiadomości o sportach zimowych Poznamy zasady bezpieczeństwa w czasie feryjnych zabaw na śniegu Odkryjemy literkę „W, w” w toku zabaw Ćwiczmy cały rok – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wiemy jak bezpiecznie zimą spędzać czas – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zimno nam nie straszne – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Dzień handlowca ogłaszamy na zakupy zapraszamy – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Na saneczki – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Na stoku narciarskim - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Walentynki - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Ciepło się ubieramy - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Uroki zimy - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Białe szaleństwo - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Zimo baw się z nami - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Sportowcy lubią śnieg i lód - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nuda nam nie grozi – pomysły na zimowe zabawy - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
		Zamierzenia do zrealizowania: Poznamy tajemnice kosmosu Będziemy budować statki kosmiczne Zrobimy Układ Planetarny Odkryjemy literkę „R, r” w toku zabaw Zadamy sobie pytanie „Czy Ufoludki istnieją?”

	Tajemnice kosmosu	Chora planetka - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Planety - wybrane zabawy dla dzieci starszych; O Ufoludkach - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W kosmos rakieta leci - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Lecimy w kosmos - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Rakieta w kosmosie - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W kosmicznej rakiecie - wybrane zabawy dla dzieci starszych; A może w kosmos? - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kosmos - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kosmiczne podboje - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	W dziecięcym laboratorium	Zamierzenia do zrealizowania: Przygotujemy Żabkowy Kącik Eksperymentów Nauczymy się piosenki „Chmura w słoiku” Wykonamy wulkany z masy solnej Będziemy się bawić w Laboratorium zmysłów i dźwięków Zimowy kącik zabaw - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Bieguny ziemi - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zorza polarna - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Lapbook – zimowe tropy - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Laboratorium zmysłów; Laboratorium dźwięków - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Przyciąganie magnetyczne - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Wyprawa na krańce ziemi - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
		Dowiemy się co oznacza powiedzenie „W marcu jak w garncu” Odkryjemy literkę „U, u” w toku zabaw Nauczymy się piosenki „Wołanie wiosny” Będziemy doskonalić liczenie Dowiemy się, co to znaczy „ubierać się na cebulkę” Zima kończy panowanie – wybrane zabawy dla dzieci

MARZEC	Marcowa pogoda	młodszych; Marzec czarodziej - wybrane zabawy dla dzieci starszych; W marcu jak w garncu - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Idzie do nas Pani Wiosna - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; List od Pani Wiosny - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Co kryje kwiatek - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Co wyrośnie z małej cebulki - wybrane zabawy dla dzieci starszych; I duzi i mali na wiosnę czekali - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Nadejście wiosny - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Ciepło – zimo - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Marcowa pogoda - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Obserwujemy wiosnę - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Wiosna, ach to Ty	Nauczymy się piosenki „Kolorowa Pani Wiosna” Odkryjemy literkę „C, c” w toku zabaw Będziemy dzielić wyrazy na sylaby i wyodrębniać z nich pierwsze głoski Utrwalimy wiadomości na temat obiegu wody w przyrodzie Ptasie opowieści; Powracają ptaki - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W bocianim gnieździe - wybrane zabawy dla dzieci starsze; Wiosna idzie przez świat - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Wiele kształtów dookoła - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Matematyczna wiosna - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Matematyka na wesoło - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Wiosenne prace w ogrodzie - wybrane zabawy dla dzieci

		młodszych; Ogrodnicy - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Szanujemy wodę - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jestem przyjacielem wody; Woda w rzece - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kiedy niebo mieni się tęczy kolorami - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Kolory tęczy - wybrane zabawy dla dzieci starsze; Konik polny podskakuje - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Mamy różne charaktery	Nauczymy się piosenki „Ja jestem inny i inny jesteś Ty” Odkryjemy literkę „Ł, ł” w toku zabaw Nauczymy się odróżniać emocje pozytywne od negatywnych Wykonamy pracę plastyczną „Przyjazne Stworki” Lekcja przyjaźni - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Bądź moim przyjacielem - wybrane zabawy dla dzieci starsze; Szczęśliwe dzieci - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; O uczuciach rozmawiamy bo nastroje różne mamy - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Co się kryje w sercu na dnie - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jak pozbyć się złości - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Tupnij nogą gdy Ci źle - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kulturalny uczeń - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jesteśmy ważni - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Kwoka uczy dobrych manier - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Kraina radości - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wyspy wyobraźni - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Wszyscy marzenia mamy - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;

	W świątecznym nastroju	Poznamy zwyczaje Wielkanocne Odkryjemy literkę „J, j” w toku zabaw Opowiemy jak spędzamy Wielkanoc w naszych domach Wspólnie z koleżankami i kolegami usiądziemy do Świątecznego Stołu Wielkanocne zamieszanie - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Tradycje Świąt - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; W wielkanocnym koszyczku - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wielkanocny koszyczek - wybrane zabawy dla dzieci starsze; Na wielkanocnym stole – wspólne śniadanie wielkanocne’ Ten niezwykły zajątek – poszukiwanie prezentów; Wielkanocne harce - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wielkanoc wielka jest ta noc - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Prima aprilis - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Grześ i prima aprilis - wybrane zabawy dla dzieci starszych;
KWIECIEŃ	Wiosna na wsi	Nauczmy się piosenki „Na wiejskim podwórku” W toku zabaw poznamy literkę „F, f” Będzie ważyć przedmioty – określać co jest cięższe, co lżejsze Poznamy pracę rolnika i farmera Kwiecień plecień – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Rodziny zwierząt – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Ciekawe zwyczaje zwierząt – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Na wiejskim podwórku – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; W wiejskiej zagrodzie – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Odgłosy wsi – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Na wsi – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Wiosna po wsi spaceruje – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wiosna grządki ukwieciła – wybrane zabawy dla dzieci

		starszych; O chlebie – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Pracowite pszczoły – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Gdzie rośnie cukier – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Na wiejskim podwórku – zabawy badawcze; Na farmie – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Pożyteczne zwierzęta – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Z wizytą u zwierząt – wybrane zabawy dla dzieci starszych;
	Dbamy o przyrodę	Nauczymy się piosenki „Dzieci mogą wszystko” W toku zabaw poznamy literkę „Z, z” Dowiemy się co znaczy słowo „ekologia”; Odpowiemy na pytanie: dlaczego nie wolno niszczyć przyrodę? Jak dbać o Ziemię? – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Chora planetka – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Nasza planeta Ziemia – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Ach te śmieci – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Niebezpieczne śmieci – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jak z przyrodą żyć? – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Z przyrodą na Ty – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Jestem przyjacielem wody – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Dzień Ziemi świętujemy – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Dzień dzikiej przyrody świętujemy – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Matka Natura drzwi przed nami otwiera – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Ekoludkiem z nami zostań – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Ekologicznie, czyli jak? – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Mistrz ekologii – wybrane zabawy dla dzieci młodszych;

	Puk, puk to ja sztuka	Nauczmy się piosenki „Gdzie mieszka sztuka?” Poznamy nowe zawody – kompozytor, malarz, aktor teatralny Poznamy rodziny instrumentów Wykonamy pracę plastyczną „Barwy muzyki” Zakodowane instrumenty – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Wczesnowiosenny koncert – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Muzyczny tydzień – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Lubię teatr – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Teatralna obsada – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Dzień teatru ogłaszamy – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Co w kinie piszczy? – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Chcę być aktorką – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Kim jest aktor – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Dawno temu na ścianach – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Artysta inspiracji szuka – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Co artysta miał na myśli? – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Dziś poezji święto mamy – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Świat muzyki nas zaprasza – wybrane zabawy dla dzieci starszych;
	Polska moja Ojczyzna	W toku zabaw poznamy literkę „H, h” Nauczmy się Hymnu Państwowego Wykonamy flagę Polski Co to jest Polska? – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Moje miasto – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Hej, od Krakowa jadę – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Siedmiomilowe buty – wybrane zabawy dla dzieci młodszych;

		Barwy Ojczyste – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nadmorska stolica Polski – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Zakopane zimowe stolica Polski – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
Maj	Legendy Polski	Poznamy legendy: Wars i Sawa, Orle gniazdo, Bazyliszek, Poznańskie Koziołki Wiślana Syrenka, Legenda o Bazyliuszku, Legenda o Lechu i Orle Białym, Razem z Wisłą, Palcem po mapie, Skarby Neptuna, Z biegiem Wisły – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Jaskinia smoka wawelskiego – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Krakowiaczek Ci ja – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	W świecie zwierząt	Nauczymy się piosenki Piękny świat zwierząt Poznamy wiadomości na temat zwierząt w dżungli Dowiemy się jakie zwierzęta zamieszkują morza i oceany Jakie to zwierzątko? – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Katar Kota Baltazara – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zwierzęta – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Żółw i zając – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Przysmaki zwierząt – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Zwierzaki – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Murzynek Bambo – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Dżungla – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Mieszkańcy egzotycznego lasu – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Małpki – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Muzyka Afryki – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Ptaki w kolorach tęczy – wybrane zabawy dla młodszych dzieci; Papuga – wybrane zabawy dla starszych dzieci; Tygrysy i lwy – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;

		Tygrys czy pantera – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Żyrafa u fotografa – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Karnawał zwierząt – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Co w trawie piszczy?	Nauczymy się piosenki Karuzela na łące Poznamy rośliny rosnące na łące Utrwalimy wiadomości o mieszkańcach łąki Będziemy liczyć owady Poznamy pracę pszczelarza Koszenie trawy – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Zielony czy zielony? - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Na zielonej łące - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Żabki i bocian - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Odgłosy łąki - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Biedroneczki lecą do nieba - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Wiosenny walczyk - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Biedroneczki są w kropeczki - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Podlewamy kwiaty - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Wąchamy kwiaty - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Biedroneczka i żuk - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Mróweczki - wybrane zabawy dla dzieci starszych; O ślimaku dziwaku - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Taniec motyli - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Moja mama i mój tata	Nauczymy się piosenki Kochamy mamę i tatę Opowiemy o swoich rodzicach Przygotujemy upominki dla rodziców Zaprosimy rodziców na uroczystość dla Mamy i taty Jak pomagam mamie? - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Kochamy mamy - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Moja mama ma na imię... - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;

		Walczyk dla rodziców - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Do czego służy tatuś? - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Co robi tata? - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Spacer z rodzicami - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Co się dzieje w domu? - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Życzenia dla mamy i taty - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nasza rodzina - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Rodzina na spacerze - wybrane zabawy dla dzieci starszych; O czym marzą rodzice? - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Numery alarmowe	Poznamy numery alarmowe policji, straży pożarnej, pogotowia Dowiemy się co robić gdy ktoś obcy puka do drzwi Opowiemy kto to jest znajomy a kto nie Ktoś puka do drzwi – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Wilk i siedem koźlątek – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Spłoszone ptaszki – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; O kotku Mądralki i kogutku Złotobutku – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Komu się uklonić? – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Sąsiad – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Paweł i Gawel – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Dobrze mieć sąsiada – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Z sąsiadem na pikniku – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Co jest w torbie na zakupy? – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Supermarket – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Zgubiłem się – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Robimy zakupy – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Na zakupach – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; W naszym sklepiku – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;

		Rada Pana doktora – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Ratunku! Boli! – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Uwaga! Wypadek! – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
Czerwiec	Czego potrzebują dzieci do szczęścia?	Nauczymy się piosenki Dzieci całego świata Będziemy rozwijać orientację przestrzenną Poznamy zabawy dzieci z różnych stron świata Wykonamy pracę plastyczną Prezent dla przyjaciela Znajdź parę – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Kto ma siostrę, kto ma brata? – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Rodzinka – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Rosnę – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Planeta uśmiechu dzieci – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Bawię braciszka – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Wózek z niemowlakiem – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Mam siostrę, mam brata – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; W zgodzie razem – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Grzeczne słowa – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; W zgodzie razem – wybrane zabawy dla dzieci młodszych;
	Lato, lato czeka	Nauczymy się piosenki Bilet od Pani lato Będziemy doskonalić umiejętności klasyfikowania Przypomnimy sobie letnią modę Dowiemy się, jak należy chronić się przed słońcem Kłótnia wyrazów - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Dziecięce harce - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Nasze ulubione zabawy - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Bajkowy świat - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Dzieci z różnych stron świata - wybrane zabawy dla dzieci

		starszych; Nasze podróże - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Dzieci świata - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Taneczne kroki - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Spacer małego badacza - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Ameryka pełna przygód - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wyprawa kowbojska na dziki zachód - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Indiańskie pióropusze - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Podróż zaczarowanym dywanem - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Wkrótce wakacje	Nauczymy się piosenki Wakacyjne porady Dowiemy się jakimi środkami transportu można jechać na wakacje Dowiemy się gdzie pojedziemy na wakacje Dowiemy się jak spędzić bezpiecznie wakacje Jedzie pociąg z daleka – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Żaglóweczka. Płynna szalupa – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Samoloty. Papierowy samolocik – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Auto – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Na stacji kolejowej – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Stoi na stacji lokomotywa – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Burza na morzu – wybrana zabawy dla młodszych dzieci; Na wodzie – wybrane zabawy dla dzieci starszych; Morskie opowieści – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Lecimy – wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Podróż w kosmos – wybrane zabawy dla dzieci starszych;

		Stacja kosmiczna – wybrane zabawy dla wszystkich dzieci;
	Pożegnania nadszedł czas	Utrwalimy zabawy, które najbardziej się nam podobały w ciągu roku szkolnego Będziemy tańczyć i śpiewać ulubione piosenki Dowiemy się jak bezpiecznie spędzić wakacje Złączone słoneczka - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Przyjście lata - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Daleka wędrówka - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Wakacje przedszkolaków - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Czym jedziemy na wakacje? - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Co zabieramy na wakacje? - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Bezpieczne wakacje - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Gdzie pojedą dzieci? - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Wyścigi łodzi pirackich - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Mikołajek - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Bursztyn – zabawy badawcze; Skarby znad morza - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Na plaży - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Siedmiomilowe buty - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Hej górol, ci jo górol - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci; Same atrakcje w wakacje - wybrane zabawy dla dzieci młodszych; Wyruszamy na wakacje - wybrane zabawy dla dzieci starszych; Nasza podróż - wybrane zabawy dla wszystkich dzieci.

8) Ewaluacja

Proces tworzenia własnego programu nie jest procesem zamkniętym, lecz tworem otwartym, podlegającym modyfikacji, w trakcie realizacji programu. Weryfikacja programu będzie następowała podczas zajęć. Informacji o zaletach i wadach programu dostarczą same dzieci, które będą obserwowane w trakcie trwania zajęć. Obserwacje będzie polegać na sprawdzaniu i ocenianiu aktywności dzieci na zajęciach, poziomu ich osiągnięć oraz stopnia opanowania oczekiwanych umiejętności.

Przygotowane również zostały Kwestionariusze obserwacyjne i Karty diagnozy dla dzieci w różnym wieku.

Uzyskane dane pozwolą ocenić program, określić jego wartość, użyteczność i funkcjonalność, jak również będą stanowić materiał badawczy dotyczący funkcjonowania dzieci w oddziale integracyjnym.

Kolejną weryfikację będą stanowiły prezentacje zajęć otwartych dla rodziców, zajęć koleżeńskich dla nauczycieli jak również podczas uroczystości przedszkolnych przygotowywanych przez grupę oraz występów poza przedszkolem. Na bieżąco będą prowadzone rozmowy z rodzicami na temat odczuć dzieci związanych z charakterem zajęć, jak również rodzice zostaną poproszeni o wypełnienie ankiety ewaluacyjnej.

Uzyskane wyniki ewaluacji uzasadnią ewentualną potrzebę zmian w programie i wytyczą kierunki jego modernizacji.